

[Poul Møller.]

måske skulle koncentrere sig mere om dette end om at skabe direkte prisstigningsforventninger og direkte inflation gennem sin skattepolitik. Det er ikke lykkedes ret vel; men det lykkedes altså for Nationalbanken med et brev på et tidspunkt, hvor regeringen mente at nu skulle vi have ferie, at kalde regeringen frem til handling. Regeringen må have kendt disse problemer. Vi andre har i hvert fald gjort det, og vi ved alle sammen, at den højtærede økonomiminister straks ved sin tiltræden sagde, at han ville bekæmpe inflationen, ganske vist den inflation, som statsministeren havde sagt under valgkampen ikke eksisterede. Men nu mente økonomiministeren, at den eksisterede. Vi har også set, hvordan han har fået noget gjort billigere under sin korte periode som minister, nemlig de obligationer, vi taler om i aften.

Jeg synes også, det er mærkeligt, at vi nu har afsluttet afgiftsudvalgets forhandlinger om afgiftslovgivningen og den økonomiske lovgivning, uden at regeringen har ønsket at foretage sig noget på dette område, og jeg synes, det er mærkeligt, at boligudvalget har afsluttet sit arbejde, uden at man i folketingets boligudvalg, hvor der har været en aldeles glimrende forligsatmofære, har følt sig foranlediget til at drøfte obligationsproblemet, som er så væsentligt for boligpolitikken.

På forhånd må jeg derfor sige, at vi vil ikke prøve på ved chikane eller sabotage at hindre, at dette stykke lovgivningsarbejde kan afsluttes, men derfra og til, at vi bliver sikre på, om det, vi gør, er rigtigt, det er noget helt, helt andet. Nu må man så håbe på, at den høje regering har denne sikkerhed. Der er ikke noget i dens fortid, der tyder på, at den har været sikker på noget som helst, men det kan være, den er det i denne omgang.

Det er helt givet, at misforholdet mellem udbud og efterspørgsel på obligationsmarkedet har tiltrukket opmærksomheden hos os alle gennem længere og længere tid. Årsagerne har jo været flere. Væksten i udbuddet har været enorm, kolossal, hvilket bl. a. skyldes de øgede investeringer, og disse øgede investeringer skyldes naturligvis, at man har ønsket en høj økonomisk aktivitet, men de skyldes også de stadige

prisstigningsforventninger; det, jeg vil kalde det inflatoriske træk, gør også, at investeringerne ønsker man at få overstået så hurtigt som muligt, inden de bliver dyrere. Altså, denne inflation presser udbuddet i vejret, og den skaber samtidig en mindre efterspørgsel efter obligationerne. Det er jo helt givet at prisstigningsforventningerne direkte påvirker opsparingen, således at dels bliver der sparet mindre op, dels søger den opsparing, som er til rådighed, mod en værdifast anbringelse: hellere en fast ejendom end obligationer. Den faste ejendoms værdi stiger med inflationen, og selv om man i dag har beskattet den yderligere med kapitalvindingsafgift, betragter sparereren den som et bedre opsparingsobjekt end at anbringe pengene i obligationer.

Vi har den opfattelse, og det har vi jo sagt indtil hudløshed i hele denne sidste vinter, at inflationen ikke kan bekæmpes ved at skabe nye prisstigningsforventninger, som regeringen har gjort det gennem sin økonomiske politik. Og når folketinget nu tager ferie, har vi et forslag liggende på vort bord, som vi skal behandle, når vi kommer ind i september, et forslag, som, alt andet lige og hvad der ellers er sagt om det, vil skabe prisstigningsforventninger: et forslag om en generel afgift på alle tjenesteydelser og alle varer på 10 pct. I hvert fald vil den økonomiske virkning, så længe det ligger, være, at tingene bliver dyrere endnu, og derfor får folk mere og mere trang til at bruge og mindre og mindre trang til at spare.

Vi har under vinterens gang peget på, at tinget måtte indtage en fundamentalt ændret holdning til den private opsparing, hvis vi skulle prøve på længere sigt at fjerne os fra disse prisstigningsforventninger. Vi har peget på, at der også på udbudssiden kunne gøres noget. Vi er derfor bl. a. gået imod det præmieobligationslån, som den høje regering i dag har fået folketingets flertals vel-signelse til at udstede. Jeg er ikke sikker på, at dette flertal ville have vedtaget lovfor-slaget, hvis det havde vidst, at fordi det vedtog den slags love, måtte det også ved-tage en lov af den slags, vi nu er i færd med at behandle. Disse ting hænger sammen. Når staten selv går ud på obligationsmarkedet og udbyder obligationer — man kan kalde det præmieobligationer, eller hvad man vil — er det givet, at så forsøger man at få fat på